

vendelse for deres Kræfter i Agerbrugets Ejendefie. Jeg tror ikke, at det, at der paa denne Maade tilveiebringes enkelte Jorpagtergaard, vil være nogen stor Ulykke. Det var imidlertid ikke fornemmelig om dette, som jo blev fremdraget af det ærede Medlem, og som ganske vist ogsaa forekommer mig at have Interesse, at jeg vilde udtale mig. Jeg begjærede blot Ordet for med to Ord at imødegaa den Betragtning, som blev gjort saa stærkt gjældende af det ærede Medlem for Aarhus Amts Iste Valgfreds (Winther) og af det ærede Medlem for Veile (H. Mølsen), den, at Grundloven havde til Hensigt, at man skulde komme med en Lov, som paabød disse Eiendommers Overgang til fri Eiendom. Det er Noget, som saa ofte har lydt i denne Sal, at det skulde være Grundlovens Tanke, men der siges ikke noget Saadant i Grundloven; hvielen i Grundlovens Ord eller i Forhandlingen om Grundloven er der Noget, hvoraf man skulde kunne slutte, at det ubetinget skulde være Tanken, at man skulde komme med et tvingende Lovbud. Det ærede Medlem for Aarhus (Winther) er i den Henseende nu i bestemt Modsatning til mig — anderledes Medlemmet fra Veile, der jo vil fremme Loven —; men naar det ærede Medlem for Aarhus Amt mente, at det, at en saadan Lov ikke havde en tvingende Karakter, skulde være en Grund til at modsætte sig den, saa maa jeg kun fremhæve det høist Betydelige, som ganske vist ofte, naar der er Spørgsmaal om Reformen, viser sig fra den Side, som det ærede Medlem hører til, dette, at fordi man ikke kan faae det Hele, vil man ikke have det Halve; fordi man ikke kan faae alle disse Eiendomme fri paa een Gang, vil man forhindre, at en Del af dem bliver fri. Jeg skal kun gjentage, hvad jeg lidt har havt Leilighed til at sige. Det forekommer mig ganske vist at være en høist betydelig Fremgangsmaade, og ganske vist en Fremgangsmaade, der kun er lidt stikket til virkelig Fremme af Reformen her i Landet. — Jeg skal kun endnu takke den høitærede Minister for den velvillige Soldsning, han i det Hele taget nu som før har indtaget i denne Sag.

Winther: Min Mening var den, at det vilde kunne hjælpe til at faae Lejnsbesiddere og andre Fideikommissbesiddere til at selge deres Bøndergods, naar det tillodes dem at sætte de derved erhvervede Renge i andet Jordegods, navnlig i større Landeieendomme, saaledes at de derved maatte kunne have en stigende Indtægt; men det var naturligvis ikke min Mening, at det Gods, som saaledes blev indkjøbt, skulde være belagt med noget fideikommissarisk Baand. Der maatte kunne handles og vandles dermed under Lejnsstillsynet, saaledes som de Vedkommende maatte finde det godt, og dersom de Dagen efter folgte Godset igjen, blev den Kapital, som hørte ind under Fideikommisset, blot saameget desto større. Den

kunde den ene Dag være rede Penge, og den anden Dag kunde den være repræsenteret ved Gods, som dog ikke havde den Egenkab, at det skulde holdes under et Baand som det, hvorunder Fideikommissgods holdes. Det forekommer mig, at der maatte kunne udfindes en Maade, hvorpaa denne Sag kunde ordnes, saaledes at Forholdet ikke kom i Strid med Grundloven, men jeg skal iøvrigt ikke ruge videre ind herpaa. Ved at høre forskelligt af de Indvendinger, som ere gjorte imod en Lov af denne Art, er jeg kommen paa denne Tanke, men jeg skal ikke sige noget Videre derom, selv om man maatte kunne finde, at den var mindre klart fremsat. Jeg tror, at der kan være noget Rigtigt deri, men jeg skal ikke tage det ilde op, at Spørgsmaalet bliver underkastet en Kritik; jeg tror, det er et nyttigt Fingerpeg, om end Sagen maatte kan trænge til nogle Endringer. Der foreligger jo heller ikke noget Forslag i saa Henseende, og jeg har derfor saa meget mindre taget i Betænkning at komme frem derved paa den Maade, som stet er.

Justitsministeren: Det ærede Medlem udtalte, hvis jeg ikke hørte meget feil, at Fideikommissbesidderen skulde være berettiget til at kjøbe Eiendomme for Fideikommisskapitalen. Jeg tror, at jeg ikke har misforstaaet det ærede Medlem, naar jeg antager, at hans Mening er den, at Fideikommissbesidderne skulde have Tilladelse til eller i alt Fald lettelig skulde kunne faae Tilladelse til at anbringe Fideikommisskapitaler i Eiendomme, som de selv personlig kjøbte, hvilket med andre Ord vil sige, at Fideikommissbesidderne selv personlig skulde kunne laane Fideikommissmidler imod Sikkerhed i de af dem personlig kjøbte Eiendomme. Det er en Selvsølge, at Sagen paa denne Maade meget godt kan lade sig udføre, men det ærede Medlems første Udtalelse gik virkelig ikke i denne Retning. Forsaavidt den ærede Forslagsstiller ligesom syntes at mene, at der tidligere har været givet Tilladelse til, at man for Fideikommissmidler kjøbte Eiendomme, som vare Kjøberens private Eiendomme, er dette naturligvis en Misforstaaelse. Der har i den Henseende ikke fundet andet Sted end det, som jeg nys tilloft mig at nævne; men for at lette den Slags Transaktioner, behøves der ikke nogen Lov. Der nægtes aldrig en Fideikommissbesidder Tilladelse til at kunne laane Fideikommissmidler imod Sikkerhed i Eiendomme, som personlig tilhøre ham, naar Sikkerheden anses for at være nogenlunde fyldestgjørende; man imødegømmes tværtimod Fideikommissbesidderne i den Henseende, hvilket det ærede Medlem vil kunne se ved at undersøge de Bestemmelser, som gjælde med Hensyn til Ublaas af Umyndiges Midler og andre Midler under det Offentliges Tilsyn, som forsaavidt ere satte i Klasse med Umyndiges Midler. Smedens der nemlig ellers er en Grændse for, til hvor stort et Beløb der maa ublaases